

vil fremgaa af de medfølgende Udkast til „Taksst og Betingelser““. Jeg har aldrig nogen Stund oplevet at se en Stat saa bønfuldende. Den danske Stat siger altsaa: Vi tilføjede til Børmeister og Wain af Statskassen det forlangte Beløb for at formaa Aktiefelskabet til at give Dokken den omhandlede Udvidelse, og vi betinge os kun, at vi mod passende Vedlæg, som ikke en Gang er fastsat, maa faa Lov til i al Ydmyghed mod Takster og Betingelser at reparere vore Skibe i Børmeister og Wains Dok. Hvis man mener, at det er en passende Optraeden fra den danske Stats Side, at den faar Lov til først at hvide et Bidrag til Børmeister og Wains Dok og dernæst mod en passende Betaling efter dette Aktiefelskabs Driste faar sine Skibe reparerede der, saa vil jeg sige, ligesom det ærede Medlem sagde: Na Tak! Jeg kan ikke rigtig forstaa, at det kan tiltale Folk, rent fraset de militære Grunde, at binde Staten saaledes, som det her er sket, og at komme til at staa saaledes over for et privat Aktiefelskab, at man faar Lov til at hvide det et Bidrag og indrømme det en Ret over Statens Territorium for sine egne Benge, medens man samtidig udbeder sig Tilladelse af dem til at faa Lov til at reparere sine Skibe mod passende Bidrag og Betaling. Det plejer man dog ellers her i Verden at kunne opnaa. Til disse Bemærkninger skal jeg indstrenke mig.

Ordføreren (Meergaard): Ja, jeg skal ikke forlænge Diskussionen synderlig. Det ærede Medlem fra Ribe sagde, at Rigsdagen ingen Anledning fandt til at gaa ind paa Dokken den Gang, da den blev foreslaaet, og derfor var der heller ingen Anledning til at gaa ind paa den nu. Det ærede Medlem fra Ribe maa jo dog erindre, at der er nogen Forskel paa 3,160,000 og 160,000 Kr. Det er en Forskel paa smaa 3 Millioner; de ere altid værd at tage med i disse knappe Tider. Baade det ærede Medlem fra Ribe og det ærede Medlem, som nu satte sig, vare meget ængstelige for den danske Stats Værdighed; det var ganske upassende for den danske Stat at lade sine Skibe reparere paa en privat Dok, ja, at det endog saa skulde kunne hændes den danske Stat, at dens Skibe kom til at vente efter andre Skibe, det var frygteligt, ligesom det brugte Udtryk, at man havde bevæget Børmeister & Wain til at gøre det; og at man mod Betaling og passende Takst vilde lade sine Skibe reparere der, altsammen var særdeles ydmygende, og det syntes, at „Betaling og passende Takst“ endog saa yderligere ydmy-

gede den danske Stat. Efter den umaadelig skarpe Betoning, de ærede Medlemmer lagde paa disse Ord, er jeg aldeles ude af Stand til at forstaa deres Mening, hvis ikke Meningen er, at de hellere ville gaa til en Dok paa Orlogsværftet paa 3,160,000 Kr., thi at der ingen Dok behøves, kunne de ærede Medlemmer fornuftigvis ikke paastaa. (Rust: Jo!) Nej, ikke i Overensstemmelse med Folketingets tidligere Handling, idet Folketinget allerede for 14 Aar siden har erkendt, at det var nødvendigt at gøre noget paa dette Omraade. At man siden ikke har villet bygge en Dok til 3,160,000 Kr., er fandelig intet Bevis for, at Folketinget har fraveget sin Anstuelse om at her maa gøres noget af økonomiske Grunde for at bevare Statens Marinemateriel fra at gaa for tidlig til Grunde. Det ærede Medlem havde meget travlt med det Bilag her og blev ved at paastaa i Modstrid med, som Sagen i Virkeligheden forholder sig, at jeg ikke havde refereret mig til den af Tietgen og de øvrige Repræsentanter for de Institutioner, der stuttede Aftalen, underkrevne Erklæring, men kun til det Bilag, som ikke er underskrevet. Det ærede Medlem maa vide, at jeg netop har refereret til Betænkningen, og jeg skal gøre ham opmærksom paa, hvad han synes haardnakket at glemme, at det Bilag, han læste op af, er et Bilag til Kontrakten, og at den Underskrift, der findes under denne, tillige gælder det numererede Bilag. Jeg tror ikke, at man plejer at forsyne numererede Bilag med særskilt Underskrift. Det er tilstrækkeligt, at det er betegnet som Bilag til den af samtlige Parter underskrevne Kontrakt. Hvad angaar det ærede Medlems Udtaalelse om, at jeg havde talt om Krig og Krigstid, da var det aldeles ikke andet end den selvfølgelige Bemærkning, at det ikke er nogen Indvending af Betydning mod denne Bevilling til den danske Marine, at den ogsaa er nyttig i Krigstid (Rust: Jo!). Nej, det er ikke, og det maa det ærede Medlem, hvis han for en Gangs Skyld vil lade den sunde Fornuft raade, ogsaa indrømme. Jeg skal ikke debattere 1864 eller overhovedet den nyere danske Historie med det ærede Medlem; den Glæde vil jeg spare mig selv og Forsamlingen for, men naar han sagde, at det, at vi nu kunne faa vore Krigsskibe reparerede i Børmeister & Wains Dok, var noget særdeles farligt, at man, naar man fik en saadan frygtelig Krigsanledning, ogsaa skulde ud at prøve den, og næsten synes at antyde, at naar vi vare naaede saa vidt, var den næste Krig ikke langt borte, saa synes jeg dog, at det er at gaa for vidt. Man tænke sig, at